

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrletno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—,
četrt strani din 500.—, 1/8 strani
din 250.—, 1/16 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Državotvorna prosveta

Prosveta je srečotvorna za človeka. Škof Slomšek je to veliko resnico izpovedal na svoj poljuden in izrazit način z znanim izrekom: »Zlat nauk več velja kot zlat denar.« Zlato, pravo srečo prinaša prosveta poedincu in po poedincih vsemu narodu in državi. Pravo bogastvo človeka je tisto, ki ga ne razje rja, ki ga ne ugonobijo molji in ki ga tudi roparji ne morejo uropati, to je bogastvo duše, zakladi duha in srca. In v tem je tudi pravo, neminljivo in ne-ugrabljivo bogastvo naroda. Tak narod nikdar ne osiromaši, ne oslabi, ne izhira, ne izgine, ne propade.

Tako je prava prosveta najučinkovitejše državotvorna. Država je zasnovana v dušah državljanov. Te podlage ne more nič nadomestiti, tudi sila ne, ki jo nekateri do-čujočajo kot življenjski element države. Narodno in državno zavest pa vzbujajo, goji, krepi in ohranja prosveta. Naša krščanska in slovenska prosveta je gojila in goji slovenstvo in jugoslovanstvo, torej prav to, kar je moralna podlaga naše države, njenega obstoja in napredka.

Kako odlične uspehe je naše prosvetno delo rodilo med našim ljudstvom, je dokazal mednarodni mladinski tabor zadnje dni junija v Ljubljani. Naša mladina je dokumentirala pred knežjim zastopnikom naše velespoštovane vladarske rodbine, pred predsednikom in drugimi člani vlade, pred vrhovnimi predstavniki parlamenta in pred zastopniki zunanjega sveta svojo narodno zavest in svojo veliko ljubezen do naše skupne domovine Jugoslavije. Težko bo na kateri prireditvi izmed vseh tistih, ki se bodo vršile ob dvajsetletnici naše države, ta čista ljubezen in to požrtvovalno navdušenje prišlo do tako lepega in zmagovitega izraza, kot se je to zgodilo na ljubljanskem taboru.

To je žetev naše prosvete. Obilnost te žetve je najboljša nagrada za vse naše prosvetne trude, žrtve in napore. Kakovost te žetve, ki je naša priznanje pri najvišjih činiteljih naše države, pa je hkratu najboljša zadoščenje naši prosvetni organizaciji za vse laži in vsa natolcevanja, ki so jih naši sovražniki v svoji sebičnosti in oblastoželjnosti, z vso hudobnostjo nagromadili na njo, hoteč jo popolnoma uničiti. Dr. Žitko je 29. junija na stadionu v Ljubljani izjavil: »Slovenska mladina — to smo mi!« In še več je res. Slovensko ljudstvo — to smo mi! Glavna opora, ki se na njo opira tvorba naše države v naši domovini — to smo mi!

Narodni tabor pri Sv. Trojici v Slov. goricah

V nedeljo, dne 10. julija, bo velik narodni tabor pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, za katerega vlada veliko zanimanje po vseh Slovenskih goricah in tudi po sosednjih krajih. Na tabor pride voditelj slovenskega ljudstva notranji minister dr. Anton Korosec. Poleg njega bodo nastopili še drugi govorniki. Začetek ob četrta na enajst predpoldne s pridigo in sv. mašo pred cer-

kvijo. Ob 11. uri se bo začelo zborovanje. — Slovenci, pridite, da izpovemo s svojim voditeljem svoja načela in svojo zvestobo naši državi Jugoslaviji! Pridite možje in žene, pokažite svetu, čigave so in ostanejo Slovenske gorice, lepo Mursko in Dravsko polje! Fantje in dekleta, postavite najštevilnejše, najčilejše in najnavdušenejše čete!

Varčujmo!

Preteklo soboto, na praznik Marijinega obiskovanja, se je obhajal mednarodni praznik združništva. Prav posebno se je ta dan širom sveta priporočalo varčevanje. Varčevanje je krepost, ki je za njo potrebna vzgoja, predvsem samovzgoja. Človek si mora z močno voljo uravnati svoje potrebe sam, ne pa, da ga potrebe zgrabijo in omamijo. Iz posameznikov naj postane varčna družina, organizacija in

narod. Omejiti se morajo izdatki za alkohol. Z varčevanjem se dobijo sredstva za gradnjo bolnišnic, šol, cest in gospodarskih naprav. Z varčevanjem se postavi na trdna tla narodno gospodarstvo, da ne postane povse odvisno od tujega kapitala. Na delo za нравni, kulturni in gospodarski procvit naroda, na delo za propagando k varčnosti!

Preprečen napad na Hankov

Japonci so se hoteli polastiti kitajske prestolice mesta Hankov s pomočjo bojnih in prevoznih ladij po reki Jangceki-jiang. Kljub povodnji so se Japonci poimenovani reki približali Hankovu na 150 kilometrov. Z največjimi žrtvami in po hudih bojih so po reki prodirajoče japonske čete odstranile dva velika jezca, katera so Kitajci zgradili v obrambo Hankova. Japonci so že bili v mestu Matuga. Časopis je že pisalo, da bodo Japonci vsak čas zasedli Hankov. V zadnjem hipu pa so preprečili japonske osvojitelne načrte Kitajci s tem, da so pognali v zrak zadnja obrabna nasipa. Ogromne količine vode re-

ke Jangceki-jiang so se razile v dolino med reko in velikimi jezeri. Japonske divizije, katere so bile izkrcane za napad na Hankov, bodo zalite od valov, ako se ne bodo pravočasno umaknile. Večina vode reke Jangceki-jiang se po razrušenju nasipov izliva v jezera in se stalno zmanjšuje stajne vode v reki sami, po kateri so plule japonske bojne in prevozne ladje proti Hankovu. Te ladje so že obtičale v prenizki vodi in so najlepši cilj za kitajska letala. Položaj Japoncev pri prodiranju proti Hankovu je na reki in na suhem naravnost okučen in ne obeta nobenega izhoda.

Poplave in nova vojna nevarnost

Pisali smo že parkrat o strašnih poplavah po osrednji Kitajski, katere povzročata Modra reka (Jangceki-jiang) in Rumena reka (Hoangho). V teku 2000 let je na Kitajskem vladala 1800 krat lakota zaradi povodnji Rumene reke. Rumena reka prestopi svoje bregove vsakih 80 let, vsakih 180 let pa sploh spremeni svoj tok. Kitajski zgodovinopisci pišejo, da je Rumena reka v teku 2500 let devetkrat spremenila svojo strugo, tako da se je v teku teh let izlivala v Tihoo morje na devet različnih krajih. Umetno uničenje jezov pa se je izvršilo po premišljenem načrtu samo enkrat, to je pred 300 leti, ko je vojska vladarske hiše Ming uničila jezove Rumene reke okoli mesta Hajfeng, katerega so oblegali uporniki. Uporniki so zbežali, toda pol milijona Kitajcev je utonilo. Pogubne posledice tega dejstva se bodo po-

kazale v polnosti šele v teku prihodnjih dveh mesecev. Reka bo poplavila vso ogromno planjavo tja do Pekinga ter bo stala življenje najmanj 300.000 do 400.000 ljudi, dočim jih bo ravno toliko umrlo od lakote in bolezni. — Najvažnejša bojna dejanja pa se sedaj sploh ne godijo v srednjem Kitaju, marveč na jugu, kjer so Japonci zbrali ob obali otoka Hajnan okoli 100 bojnih ladij ter se pripravljajo, da otok zasedejo. Ker pa je otok Hajnan ogromnega pomena za varnost francoske Indokine, pa tudi za angleški Honkong, je Francija zbrala v teh vodah 16 bojnih ladij, katerim se je pridružila angleška matična ladja s 30 bojnimi letali na krovu. Ne ve se, kaj bi nastalo, če bi Japonci začeli zares izkrcavati svoje moštvo pod zaščito brodogoja, katerega imajo zbranega pri Hajnanu.